

ÎNCHEIERE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Nițelea Anatolie, prin intermediul avocatului Diana Ioniță,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nițelea Anatolie împotriva Comisiei Naționale de Integritate cu privire la anularea actului,
împotriva deciziei din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 20 mai 2016, avocatul Ioniță Diana, în interesele lui Nițelea Anatolie, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale de Integritate (în continuare CNI) privind anularea actului de constatare.

În motivarea acțiunii a indicat că prin actul de constatare nr. 03/3 din 14 ianuarie 2016 s-a stabilit încălcarea regimului juridic al incompatibilităților funcției deținute de către reclamant - șef al Inspectoratului Fiscal de Stat Căușeni, manifestată prin nedeclararea și netratarea în calitatea subiectului declarării în temeiul Legii cu privire la conflictul de interese, a stării de incompatibilitate, generate de deținerea concomitentă a funcției publice de șef al IFS Căușeni și a funcției publice electivă de consilier în Consiliul raional Căușeni.

Relatează reclamantul că în motivarea actului de constatare, pârâtul, a reținut că reclamantului - potrivit hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.3692 din 04.08.2015 cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul raional Căușeni - i-a fost atribuit mandatul de consilier, iar la 12 august 2015 - prin ordinul șefului IFPS, reclamantul a fost numit în funcția de șef al IFS Căușeni, astfel încât s-a constatat că la momentul numirii în funcția de șef al IFS Căușeni, deținea mandatul de consilier în Consiliul raional Căușeni.

Declară reclamantul că CNI, în conținutului actului indicat mai sus, a menționat că potrivit art. 25 alin. (1), (2) lit. a) și alin. 6) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege, iar situația de incompatibilitate prevăzută la alin. (2)

urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, funcționarul public este destituit din funcție.

Pârâtul a indicat că incompatibilitățile privind funcțiile publice sunt cele stabilite prin Constituția RM, prin Legile ce reglementează activitatea autorităților publice în care persoanele ce dețin funcții de demnitate publică sau funcții publice își desfășoară activitatea, prin Legea indicată, prin legislația în domeniul serviciului public, prin legile privind statutul alesului local privind administrația publică locală, privind combaterea corupției și protecționismului, precum și prin alte legi. CNI apreciind relevante în acest caz și prevederile art. 1 Cod electoral, din care rezultă că consilierul local exercită o funcție publică electivă, concurenți electorali fiind inclusiv partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale și persoanele care candidează pentru funcția de primar sau de consilier în consiliul local și care sunt înregistrate de consiliile electorale de circumscripție respective - în cazul alegerilor locale. Candidat este persoana care candidează pentru ocuparea unei funcții publice eligibile din partea partidelor, a altor organizații social-politice a blocurilor electorale. La fel de relevante sunt apreciate de Comisie și dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. c) al Legii privind statutul alesului local, potrivit căreia mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei.

Prin urmare, indică reclamantul că potrivit versiunii pârâtului, situația sa de incompatibilitate urma să înceteze potrivit art. 25 alin. (6) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, timp de o lună din data numirii în funcția de șef al IFS Căușeni.

Astfel, Niștea Anatolie apreciază actul de constatare nominalizat ca fiind ilegal, neîntemeiat, prezentând un caracter formal și tendențios, deoarece interpretarea Comisiei este evazivă și tendențioasă pentru că mandatul de consilier local în cadrul Consiliului raional Căușeni prezintă acțiune limitată de raza teritorială în care mandatarul a fost ales și prin urmare, incompatibilitatea reclamantului nu poate fi invocată prin definiție, luând în considerare că acesta, potrivit Legii, este incompatibil cu oricare funcție publică, dar care privește competențe în aceeași rază teritorială în care își exercită mandatul de consilier. Or, potrivit art. 129 pet. 1) și 2) Cod fiscal, organ fiscal este autoritate a Serviciului Fiscal de Stat - IFPS, Inspectoratul fiscal de stat teritorial și/sau inspectoratul fiscal de stat specializat aflat în subordonarea IFPS, iar Serviciul Fiscal de Stat - sistem centralizat de organe fiscale și activitatea funcționarilor fiscali care dețin funcții în aceste organe, orientată spre exercitarea atribuțiilor de administrare fiscală, conform legislației fiscale. Conform art. 132 alin. (3)-(5) Cod fiscal, Ministerul Finanțelor exercită dirijarea metodologică a activității Inspectoratului Fiscal Principal de Stat fără ingerințe în activitatea lui și a inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și inspectoratelor fiscale de stat specializate. Modul de funcționare al organului fiscal, de aprobare a structurii, a personalului scriptic și a fondului de retribuire a muncii, precum și modul de atribuire a gradelor de calificare funcționarilor sunt stabilite în Regulamentul aprobat de Guvern. Structura organizatorică a Serviciului Fiscal de Stat se aprobă de Guvern, iar raza de activitate a organelor fiscale teritoriale și raza de deservire a contribuabililor, precum

și atribuțiile de bază și raza de activitate ale inspectoratelor fiscale de stat specializate - de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Consideră reclamantul că mandatul său de consilier local nu poate avea careva impact asupra activității sale în funcția publică în care a fost numit de șeful IFPS și nu poate fi invocată probabilitatea unor interese personale sau de alt ordin prin participarea sa la adoptarea unor decizii ale Consiliului raional Căușeni în funcția sa de șef al organului fiscal teritorial, precum și vice-versa.

Indică reclamantul că CNI - invocând incompatibilitatea sa, a ales pretexte formale, neexaminând în profunzime reglementările legale, cu atât mai mult cu cât la numirea sa în funcția de șef al IFS Căușeni, conștientizând relevanța excluderii unei eventuale incompatibilități, a consultat Președintele Consiliului raional Căușeni pentru a se asigura în legalitatea activităților sale în ambele funcții. La 11 ianuarie 2016 a depus Comisiei Electorale Centrale cererea de demisie din funcția de consilier local al Consiliului raional Căușeni, prezentată CNI la 12 ianuarie 2016, motiv pentru care invocă că în ziua examinării cazului în ședința CNI din 12 ianuarie 2016, deja era în situație de tratare benevolă a stării de incompatibilitate, circumstanță ignorată de Comisie.

Notează că deși în actul de constatare se face referire la depunerea de către acesta a cererii de demisie, pârâtul nu a acordat o apreciere juridică acestei circumstanțe, promovând și consolidând neîntemeiat versiunea de existență a stării de incompatibilitate, or, potrivit pct. 28 al Legii cu privire la Comisia Națională de Integritate, actul de constatare emis de Comisie trebuie să cuprindă explicațiile persoanelor supuse controlului, descrierea amănunțită a faptelor constatate, precum și argumentele ce stau la baza constatării.

Opinează că actul de constatare al pârâtului nr. 03/3 din 14 ianuarie 2016 este ilegal și pentru faptul că la votul acestuia au participat persoane, care potrivit Legii cu privire la Comisia Națională de Integritate, nu aveau dreptul s-o facă, menționând că membrul comisiei fără drept de participare la vot este Prijmoreanu Dumitru - care potrivit datelor sale biografice (publicate pe pagina oficială www.cni.md are vârsta de 64 ani, iar potrivit pct. 16 al Legii cu privire la Comisia Națională de Integritate, mandatul de membru al Comisiei încetează în cazul demisiei, revocării, expirării mandatului, atingerii vârstei de pensionare, acestea fiind stabilit de art. 41 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat începând cu 01.01.2003 - ce stabilește că vârstele de pensionare necesare obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă constituie 62 de ani pentru bărbați și de 57 de ani pentru femei.

Susține că actul de constatare contestat nu a fost succedat de o decizie - acțiune impusă de pct. 26 prin corelare cu pct. 14 lit. c) al Legii nr. 180, circumstanță care la fel indică la lipsa de coerență și consecvență în activitatea de control a CNI, respectiv consolidând caracterul ilegal al acesteia. Or, în cazurile anterioare de control CNI pe lângă actele de constatare, în corespundere cu pct. 26 al Legii nr.180 a adoptat și deciziile respective. Deși, prin raportare la art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în actul de constatare nr. 03/3 din 14 ianuarie 2016 se relevă inadmisibilitatea desfășurării de către funcționarul public a unei activități remunerate în cadrul autorităților publice cu excepțiile prevăzute de lege, activitatea reclamantului în calitate de consilier local în cadrul Consiliului raional Căușeni nu este o activitate retribuită în baza unui acord de muncă conform art. 130 Codul muncii - respectiv plata declarată de reclamant pentru participarea sa

la ședințele Consiliului raional Căușeni nu prezintă o salarizare, ci o achitare per ședință a Consiliului - până la momentul emiterii actului de control acesta efectiv fiind achitat cu suma de 800 lei.

Invocă recurentul că CNI nu a demonstrat existența interesului personal și posibilitatea influențării, avantajării unor decizii favorabile și/sau altor persoane în proces de exprimare a votului în cadrul Consiliului raional sau în cadrul IFPS, aceste activități neavând perspective de interacționare; CNI a admis participarea la vot la adoptarea actului nr. 03/3 din 14 ianuarie 2016 a unei persoane care, potrivit legii, nu avea drept de a fi membru al Comisiei, Dumitru Prijmoreanu pe motiv de atingere a vârstei de pensionare. Respectiv, actele adoptate cu participarea acestuia atestă că CNI prin actul de constatare contestat a demonstrat realizarea unui control evaziv și ineficient cu încălcarea prevederilor legale relevante.

Prin hotărârea din 20 mai 2016 a Judecătorei Râșcani mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Ioniță Diana, în interesele lui Nițelea Anatolie, a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Ioniță Diana, în interesele lui Nițelea Anatolie și a fost menținută hotărârea din 20 mai 2016 a Judecătorei Râșcani mun. Chișinău.

La data de 06 februarie 2016, Ioniță Diana, în interesele lui Nițelea Anatolie, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele inferioare au aplicat eronat și arbitrar legea, nu au asigurat și respectat dreptul la un proces echitabil. Nu au fost soluționate și elucidate pe deplin toate circumstanțele cauzei.

Susține recurentul că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și au fost încălcate unele norme ale dreptului material și procedural.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 decembrie 2016. Conform materialelor cauzei, decizia instanței de apel a fost expediată recurentului la data de 01 februarie 2017. Recursul declarat la data de 06 februarie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ioniță Diana, în interesele lui Nițelea Anatolie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ioniță Diana, în interesele lui Nișelea Anatolie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ioniță Diana, în interesele lui Nișelea Anatolie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ioniță Diana, în interesele lui Nițea Anatolie împotriva deciziei din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală